

ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΝΑ ΜΟΛΕΣΚΗ



«Η συλλογή»

του Χάρολντ Πίντερ από το Θέατρο Ένα

Απόδοση κειμένου - σκηνοθεσία: Μαρία Μανναρίδου Καρσερά.

Σκηνικά: Γιώργος Τσαγγάρης. Κοστούμια: Μαρίνα Νικολαΐδου.

Φωσμός: Κούλης Αλλαγιώτης. Παίζουν: Μανώλης Μιχαηλίδης, Χριστίνα Χριστόφια, Σωτήρης Μεστάνας, Ορέστης Σοφοκλέους.

ΣΤΟΝ πολύ μικρό «Άλλο χώρο» του Θεάτρου Ένα υπήρχαν δυο δωμάτια μέσα σε δυο σπίτια, τέσσερις άνθρωποι, ένας δρόμος, ένας τηλεφωνικός θάλαμος. Είμαστε πολύ κοντά στη σκηνή, βλέπουμε την κάθε λεπτομέρεια, βλέπουμε όχι μόνο τα πρόσωπα των ανθρώπων που βρίσκονται στα δωμάτια, αλλά και τη ματιά τους, παρ' ότι δεν μας κοιτάνε. Κοιτάνε έντονα, με επιμονή, αναμονή και απαίτηση, ο ένας τον άλλον. Είναι δεμένοι μεταξύ τους. Όταν ο ένας κάνει μια κίνηση, προκαλείται μια συναρπαστική αλυσιδωτή αντίδραση από τους υπόλοιπους. Τα συναισθήματά τους απλώνονται στην αίθουσα, όπως ο καπνός από τις θεατρικές μηχανές. Νιώθουμε το κρύο άγγιγμα του φόβου τους, η αγωνία τους δυσκολεύει την ανάσα μας, η θλίψη τους πλανιέται πάνω από τα κεφάλια μας. Τους ακούμε να κουβεντιάζουν μια συγκαταληγμένα και χαμηλόφωνα, μια επιθετικά και επικίνδυνα. Το μυστήριο και η γοητεία αποτελούν τα κύρια συστατικά στοιχεία της ατμόσφαιρας. Η περιέργειά μας συνεχώς αναθερμαίνεται, αλλά ποτέ δεν ικανοποιείται.

Δεν περιγράφω ψυχολογικό θρίλερ, αλλά μια παράσταση πιντερικού έργου. Η Μαρία Καρσερά ανέβασε έναν Πίντερ με σάρκα και οστά. Έχω δει παραστάσεις των πιντερικών έργων που έμοιαζαν με δραματοποιημένη μαθηματική φόρμουλα. «Η συλλογή» του Ένα δεν είναι απ' αυτές. Το βασικό προτέρημα της παράστασης είναι η ελευθερία δράσης που παρέχεται από τη σκηνοθεσία προς τους ηθοποιούς της. Η Μαρία Καρσερά εμπιστεύεται τους τέσσερις ηθοποιούς της, δεν τους οδηγεί, αλλά οδηγείται από εκείνους. Ο αργός ρυθμός και οι χαμηλοί τόνοι επιτρέπουν στους ηθοποιούς να ανακλύουν την προσωπική τους πορεία μέσα από το κείμενο χωρίς... την πίεση του σκηνοθέτη. Αυτή η εμπιστοσύνη δικαιώνεται.

Οι τέσσερις ήρωες του έργου σχηματίζουν δυο ζευγάρια. Ο Μπιλ και ο Χάρι ζούσαν τη δική τους ιστορία μέχρι που στον κλειστό τους κόσμο εισβάλλει ο Τζέιμς, ο σύζυγος της Στέλλας. Είναι άραγε ένας απατημένος σύζυγος; Τι συνέβη μεταξύ της Στέλλας και του Μπιλ;

Ο Μανώλης Μιχαηλίδης έχει βρει μια ενδιαφέρουσα γραμμή του ρόλου του Χάρι, που κυμαίνεται μεταξύ της αρχοντιάς και της ταπεινότητας της επιβολής και της εξάρτησης. Οι ανδρικοί ρόλοι της «Συλλογής» προσδιορίζονται αλληλούς, και οι ηθοποιοί έχουν καταφέρει να

δέσει μεταξύ τους μια σχέση από την οποία βοηθούνται και οι τρεις.

Ο Σωτήρης Μεστάνας έχει το λειτουργικό ρόλο του φορέα της απορίας μας, του επαληθευτή των υποψιών, του μυστηριώδους εισβολέα. Οι ερωτήσεις της «Συλλογής» δεν απαντιούνται, υπάρχουν παράλληλες αλήθειες. Ο Μεστάνας καταφέρνει να κρατήσει το σκληρό περίγραμμα του μυστηρίου, αλλά να παίξει και το μοτίβο της αγωνιώδους αναζήτησης των απαντήσεων.

Ο Ορέστης Σοφοκλέους επιβεβαίωσε αυτά που δήλωσε στην πρώτη του εμφάνιση στο «Equus». Όταν ένας νέος ηθοποιός μπορεί να είναι τόσο γεμάτος, οργανικός, όταν η στενή παρακολούθηση υπό την οποία βρίσκεται στην εν λόγω παράσταση, προσφέρει τόσο ενδιαφέρον στους θεατές, τότε πρόκειται για ταλέντο.

Η Στέλλα, η μοναδική γυναίκα του έργου, οφείλει να κρατάει ισορροπία μεταξύ δυο παράλληλων αληθειών, και η Χριστίνα Χριστόφια δεν πρέπει να επιτρέψει στον εαυτό της ούτε νύξη που να μπορεί να εκληφθεί ως οριστική απάντηση. «Η συλλογή» δεν είναι έργο απαντήσεων αλλά ερωτήσεων. Η ηθοποιός, αυτοσυγκεντρωμένη, μαζεμένη, θα έπρεπε περισσότερο, αν οι τακτικοί θεατές του Ένα δεν θυμούνταν την ίδια υποκριτική μανιέρα να έχει χρησιμοποιηθεί ήδη από την ηθοποιό και μάλιστα σε κωμική εκδοχή, σε αρκετούς κωμικούς ρόλους που έχει παίξει. Ως θεατής θα επιθυμούσα περισσότερη διαφοροποίηση εκφραστικών μέσων.

Η οικονομική και λειτουργική οργάνωση του ελάχιστου σκηνικού χώρου αποτελεί τη σημαντική συμβολή του σκηνογράφου Γιώργου Τσαγγάρη. Η ιδέα των διπλών εκδοχών της αλήθειας βρίσκει την έκφρασή της στη διπλή διάταξη του σκηνικού.

Τα κοστούμια της Μαρίνας Νικολαΐδου είχαν σωστή και κατάλληλη για μνημονική συγκράτηση χρωματική γκάμα με λίγες έντονες κόκκινες πινελιές.

Όταν ο ΘΟΚ ανέβασε το «Ετσι είναι αν έτσι νομίζετε» του Πιραντέλο, η σκηνοθετική γραμμή είχε την κατεύθυνση «από τον Πιραντέλο προς κάτι πιο διασκεδαστικό». Η παράσταση του Ένα κινείται προς τον Πίντερ και την αισθητική του, επειδή πιστεύει στη σημερινή του αξία... ●